

Open middagen Oudheidkamer:

25/8, 8/9(OMD), 29/9, 27/10, 24/11 en 29/12 (14-17 uur)

Oudheidkamer 15 JAAR Welkom 8 september 14-17 uur

JUBILEUM MET DRIE OPENINGEN: DE WILG CENTRAAL

Zaterdag 8 september is het Open Monumentendag. De Oudheidkamer bestaat dan 15 jaar. De opening vond plaats op 12 september 1992, ook Open Monumentendag, toen Cees Doornhein sr en Maarten Molenaar om 10 uur achter de stal een wilgenstam doorzaagden. Nu wordt om 14 uur een **DVD over de wilg**, o.a. boerengeriefhout, gepresenteerd. Deze DVD is samengesteld uit eerdere video-opnamen van een jaar rond van Gerard Mulder, zwager van Molenaar, die het werken met de wilg uitlegt. Deze DVD zal voortaan worden benut als introductie bij groepsbezoeken.

Vervolgens wordt de nieuwe wisselexpositie **Knotwilgen bij Nooit Gedacht** op de stalzolder geopend. In deze wisselexpositie is meer dan anders geïnvesteerd, kom kijken! (Hoe karakteristiek de boom voor Zuid-Hollandse boerderijen is blijkt ook uit de steen waarmee Nooit Gedacht in 2003 werd onderscheiden.)

Foto: Chris van Rijswijk

Als derde wordt in de eerste hooiberg de gerestaureerde **touwbaan** van Van Adrichem in gebruik genomen. Het bestuur verwacht deze middag veel leden en andere gasten! Na de openingen zijn er verdere feestelijke aspecten van deze jubileummiddag:

- op het erf: melken met een kunstkoe (uit Bodegraven)
- in de eerste hooiberg: paardje voor karnmolen
- in de wagenschuur: beamerpresentatie historische beeldbank
- in de koffieruimte: HVN-historie in fotoplakboeken
- in de stalruimte: verkoop snoep in het winkeltje, rekentests in het schooltje en zo mogelijk houtdraaien in de timmermanshoek

VERDERE OPENINGEN OPEN MONUMENTENDAG

Ook de Oude Kerk is op de Open Monumentendag open van 14-17 uur. De molen Windlust is als op alle zaterdagen open van 11-15 uur, maar met een apart programma.

IN MEMORIAM JOKE VERMEIJ

Het bestuur van de Historische Vereniging Nieuwerkerk aan den IJssel nam eind mei bedroefd kennis van het overlijden van haar betrokken Oudheidkamer-vrijwilliger **Joke Vermeij**. Wij gedenken haar in dankbaarheid en wensen haar man Kees, ons medebestuurslid, kinderen en verdere familie de sterkte toe om dit verlies te kunnen dragen.

NIEUWERKERKSE TOUWBANEN

In de eerste hooiberg wordt dus op 8 september de van Van Adrichem uit Moordrecht verkregen touwbaan in gebruik genomen voor de productie van spring- en koptouw voor (resp.) meisjes en koeien... Naast Moordrecht was ook Nieuwerkerk ooit in touw! Lees verder. "Tevens zijn er 1 scheepstimmerwerf, 3 touwslagerijen en een korenmolen." Dat zegt de dorpsbeschrijving van Van der Aa uit 1846 over Nieuwerkerk aan den IJssel en meer specifiek Kortenoord. Van 1866 dateert een statistisch overzicht van werknemers in die branche en dat levert voor Nieuwerkerk 22 arbeiders op: 10 mannen en 4 vrouwen boven de 16 jaar en 4 jongens en 4 meisjes onder die leeftijd. In het Archief Utrecht bevinden zich twee

advertenties uit 1894 over 50-jarige jubilea op de Nieuwerkerkse touwbaan van De Jong. Zie voor meer daarover: Adri den Boer, Jubileumadvertenties over 19e eeuwse Nieuwerkerkse banen, in: *De Schatkamer* (13), augustus 1999, p. 60-62.

WERK AAN 'NOOIT GEDACHT'

Vrijwilliger Bert Markus herstelde als HVN-onderhoud aan *Nooit Gedacht* het houten boenhok. Verder zijn boven de twee mestdeuren achterin de stal passende buitenlampen aangebracht, die waren verkregen via dhr Verkaik en door vrijwilliger Ben Volder opgeknapt.

TERUGBLIK ALGEMENE LEDENVERGADERING

De Algemene Ledenvergadering van 16 april stelde de jaarstukken 2006 vast. In de vacature van Pim van der Zalm in de kascontrolecommissie werd het plaatsvervangend lid mevr. Adrie Volder gekozen. Tot nieuw plaatsvervangend lid werd Wim Graveland verkozen. Penningmeester Piet Fokker werd als bestuurslid herkozen. Met de ALV van 2008 wenst hij wel tussentijds af te treden (de jaarrekening 2007 en de begroting 2009 zijn dan al gereed). Geïnteresseerden voor die functie kunnen nu al bij hem informeren. Doen svp! Na de pauze werd nader kennis genomen van de plannen tot verkoop van *Nooit Gedacht* aan Vestia en de bouw van woningen voor verstandelijk gehandicapten bij de boerderij in 2008. De Oudheidkamer blijft daarbij in stand (de HVN verandert alleen van huurder in onderhuurder). Wordt vervolgd!

KARNMOLEN, TOPDRUKTE EN VERENIGINGSVLAG

Op zaterdag 28 april werd de houten roskarmolen door een paard(je) in gebruik genomen! Dit zoals aangekondigd in de vorige Nieuwsbrief, Het Kanaal en op de dag zelf uitgebreid het LON-radionieuws.

De middag van Hemelvaartsdag trok wel 175 bezoekers naar de Oudheidkamer. Er zijn twee HVN-vlaggen aangeschaft met het vignet dat ook voorop deze Nieuwsbrief prijkt. Op 26 mei sierde er voor het eerst één de brug van *Nooit Gedacht*!

EXPOSITIE BIJBELSE PLATEN

Zaterdag 25 augustus wordt/is de wisselexpositie van de gedrukte bijbelse platen van de Hervormde zondagschool Johannes afgesloten. De platen werden in 1931 door de zondagschool aangeschaft en inmiddels aan de Oudheidkamer geschonken. (Een selectie is dankzij de HVN-persberichten ook v,le malen in kleur in de streekpers verschenen!) De platen zijn meestal niet gesigneerd en gedateerd. De vorige maal was in deze Nieuwsbrief ook alleen de Schotse druk- ker/uitgever genoemd. Een aantal platen blijkt echter bij nader inzien wél voorzien van een naam van de illustrator en soms een jaartal. Van de meesten van hen is op internet wel wat te vinden. Plaat 13 is van W.H. Margetson 1906. Deze William Henry Margetson (1861-1940) schilderde damesportretten, maar ook "a few religious pictures". Plaat 49 kent als maker 'Byam-Shaw'. John Liston Byam Shaw (1872-1919) was een Brits kunstenaar, geboren in India. In Londen is een academie naar hem vernoemd. Plaat 61 vermeldt alleen 'N 1907'. De plaat met het hoge nummer 137 is van Arthur R. Dixon. Deze wordt anno 2007 nog op diverse plaatsen vermeld als boekillustrator.

BATAVIERLETTERS EN -CIJFERS (VERVOLG)

Begin mei werden de rond de jaarwisseling aangebrachte nepletters en -cijfers weer van de nieuwe Batavier verwijderd. De media memoreerden opnieuw de visie van de HVN en Het Kanaal kopte "Echte letters Batavier in aantocht". Voor de vervanging van de vernielde letters werd door HD Projectrealisatie B.V. in opdracht van B&W in mei een foto van een contramal ter goedkeuring aan de HVN voorgelegd. Deze was qua structuur, vorm en grootte gelijk aan de meegefotografeerde gespaarde letters en was dus prima. Bij de laatste lay-out van de Nieuwsbrief waren ze nog niet op de gevel aangebracht.

De door A.M. Mijnlieff in 1881 gelegde eerste steen (zie Nieuwsbrief 40) is, hoewel hij niet voorkwam in het program van eisen, conform de suggestie van de HVN toch gespaard en herplaatst.

KUNST EN STEEN UIT KRUISPUNT BEWAARD

Bewaren naar HVN-suggestie gaat ook gebeuren met het kunstwerk van Jan Boom uit 1963 uit het Kruispunt; B&W kozen voor herplaatsing in de *Batavier*. De door dokter Hage sr geplaatste gedenksteen uit 1962 blijft ook bewaard. Ook die historalia zijn dan gered, hoewel de raad in 2005 in een geheim 'centrumplan' al tot sloop en (impliciete) vernieling besloot. Dit redden was al te le zen in Nieuwsbrief 42, maar nu is de sloop van Het Kruispunt (Groene Kruisge- bouw van 1963) aanstaande. De hieronder geplaatste gedenksteen en ook het zelfportret van Boom waren nog niet in de Nieuwsbrief afgedrukt. Voor meer over hem: zie www.bekijk.nl onder kunstschilders!

GEDENKSTEEN CHRYSANTHEMUM

Aan Vestia Nieuwerkerk a/d IJssel vroeg de HVN om herplaatsen van de ge- denksteen van het eveneens af te breken zorgcentrum Chrysanthemum. De steen herinnert ook aan burgemeester Vogelaar en de stichting Bejaardenzorg! Directeur Hans van der Horst reageerde direct enthousiast. (*"Ik dank u dat u dit onderwerp onder onze aandacht heeft gebracht en wijs u te zijner tijd graag de plek aan waar de gedenksteen is herplaatst."*)

MONUMENTENSCHILDJES OP OUDHEIDKAMER

De twee ingangen van de Oudheidkamer zijn eind mei voorzien van blauw-witte monumentenschildjes. Dit (nu formeel achterhaalde) internationale kenteken was een gevolg van een verdrag dat in 1954 in het Vredespaleis werd gesloten om cultuurgoederen in oorlogen te sparen. In Nederland is ooit maar 10% van de rijksmonumenten ervan voorzien, maar cultuurbewuste gemeenten hanteren wel kleinere eigen schildjes voor hun gemeentelijke monumenten. (Zoals bekend heeft Nieuwerkerk geen gemeentelijke monumenten en dus helemaal geen schildjes daarvoor.)

Opmerkelijk is de herkomst van de schildjes bij de Oudheidkamer. Ze bevonden zich bij wat spullen van de afgebroken boerderij de *Batavier* die de HVN van HD Projectrealisatie B.V. kreeg. Uit foto's en ambtenareninformatie bleek dat deze schildjes niet op de *Batavier* zelf zaten. Archiefonderzoek leert dat ze wel 39 jaar op de gemeentewerf moeten hebben gelegen, maar eigenlijk op de (Oude) Kerk hadden moeten zitten! Op 2 mei 1968 ondertekenden burgemeester Vogelaar en zijn secretaris namelijk een briefje aan de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en zonden ze een afschrift hiervan aan de kerkvoogdij. De tekst *"Ter beantwoording van uw circulaire van 14 november 1967 delen wij u mede dat wij bereid zijn mede te werken aan het aanbrengen van een internationaal kenteken voor monumenten aan de Hervormde Kerk en bij de kerk staande toren alhier, in die zin dat de bevestiging van de schilden van gemeentewege zal ge- schieden."* Dat laatste bleef dus altijd uit, en nu prijken ze op de Oudheidkamer!

"DRIE DUBBELTJES OP Z'N KANT" SUCCES

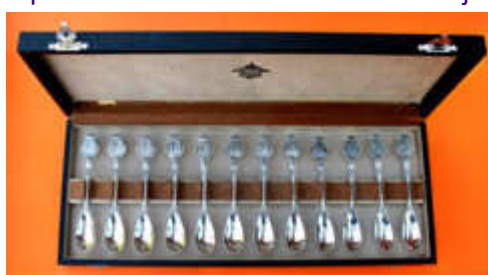
De van 2 mei tot 9 juni in de Openbare Bibliotheek gehouden HVN-tentoonstelling over 'schepen als dijkvulling' (samenvatting in AD-kop van 3 mei) in 1682, 1717 en 1953 trok veel aandacht. De voorbereiding leverde vergeten krantenknipsels uit 1953 op (bewaard bij de fam. Vogelaar). Op grond daarvan werd de tekst over de stormramp op de website verfijnd. Van mevr. A. van Vliet kreeg de Oudheidkamer vier zakken die in 1953 gebruikt zijn voor het dichten van het gat in de Groenendijk. De vader van mevrouw van Vliet, Jacob van der Vloot van Vliet, was bij het dijkleger en woonde aan de Groenendijk, voor de zandplaats van Leen

Boer. Daar werden de zakken gevuld. Bij het plaatsen van de zakken in het dijkgat werd Van der Vloot van Vliet met een touw gezekerd. De zakken die over waren mochten blijkbaar meegenomen worden. De moeder van mevrouw van Vliet heeft ze gewassen. Een aantal is nog verwerkt tot on- derbroeken en kussenslopen! In het dagelijks leven was Jacob van der Vloot van Vliet keienzetter en beschoeiingenmaker bij de firma Van Herk. (De theatervoorstelling 'Een dubbeltje op z'n kant', van buiten de HVN, bevatte feiten en fictie.)

UIT MADE: 3 OKTOBERBANKJE EN ZILVEREN LEPELTJES

Dit voorjaar is het bankje dat in 2005 door Made en Drimmelen aan Nieuwer- kerk geschonken was, definitief geplaatst op de nieuwe steiger van molen Windlust. Dit bankje herinnert aan de hulp van Nieuwerkerk aan het door de bevrijdingsoorlog getroffen Made in 1945; deze hulp was in het kader van Hulpactie Rode Kruis (HARK). De goederen werden op 3 oktober 1945 vanaf Kortenoord verscheept, na onderin de molen te zijn verzameld. De Kanaalru briek *Toen & Nu* wijdde op 16 mei weer aandacht aan de hulp en ook aan het bankje, en dat leidde tot een mooie gift uit Hummelo aan de HVN!

Joachim Beuvery, zoon van dierenarts en in 1945 HARK-voorzitter Beuvery, schonk de doos met 12 zilveren lepeltes van de Koninklijke Begeer met het wapen van Made en Drimmelen die zijn vader ooit uit dank kreeg!

Het Brabantse PvdA-raadslid Jan van Gulp, initiator van het bankje, is bezig om over de hulphistorie een artikel te schrijven in het heemkundig tijdschrift 'De Klok'.

Eerder werd dit gedaan in twee afleveringen

van *Toen & Nu* (1992), en in 1994 beknopt in een boek van Jan Buitkamp, *Made en Drimmelen in oorlogs tijd*. Zie voor de serie van 12 tekeningen die Nieuwerkerker Wim Valkenburg in 1945 voor de hulpactie maakte www.groenehartarchieven.nl (bijv. zoeken op Made).

VERDERE AANWINSTEN

Van dhr Smulders uit Moordrecht werd een (osse?)hoornen wagenvethouder verkregen (om karren gesmeerd te laten lopen).

Via OHK-buurvrouw Rianne Berger werd vanuit Krimpen (w.s. uit de afgebroken houten Sionskerk) een ?muurofferblok? ontvangen. Dit is aangebracht in de kof- fieruimte en ook daar kunnen giften in!

Van dhr Rietveld van de Groenendijk ontvingen we een Overijsselse munt uit 1769, gevonden op een molshoop op de voormalige boerderij-locatie ?s-Graven- weg 234, schuin tegenover de Hitlandselaan! (Over die plek volgt meer in de volgende Nieuwsbrief.)

Van mevr. De Groot kwam nog een rattenvaal en een tekst op bordkarton: "*Streng verboden te rooken*". Deze laatste is ook functioneel aangebracht in de eerste hooiberg.

Van dhr Van Boven uit Vlaardingen kwam een recent Artihove-beeldje van een Roteb- vuilnisman van rond 1920. Stug is dat deze net zo?n (houten) vuilnisbak voor zijn voorschot draagt als al jaren in de koffieruimte bij de haard staat!

Van dhr Van der Kooij uit Zevenhuizen werd onder andere een geel hooikistje van eerder boer Verhoog van de 's-Gravenweg ontvangen.

Uit de boedel van mevr. G. Kleibeuker werden kleding, medicijnflesjes van huis- arts S.J. Hage - die van de steen van het kruisgebouw - en een polychroom wandbord 'Chrysanthemum 1965-1978' verkregen, waarschijnlijk herinnerend aan een dienstverband.

Uit de Chrysanthemumboedel kwam bij het leegruimen van dat zorgcentrum via dhr Van Duinen een oude brancard met op het hout een EHBO-vignet en de af- korting 'afd. N a/d IJ'.

Uit de nalatenschap van dhr G. van de Dool werden oude (Rotterdamse) veilingbrieven en dito jaarboekjes van de Gereformeerde kerk ontvangen.

HD Projectrealisatie schonk naast de al genoemde monumentenschildjes van de Batavier o.a. een aantal oorspronkelijke gietijzeren ventilatieroosters en goot- ijzers. Enkele intussen door vrijwilliger Koolmees van vele verven ondane roos- ters passen goed in de PR-vitrine die de HVN in de vergaderzaal op de voor- zolder van de nieuwe Batavier mag gaan benutten (opening 6

oktober).

Van mevr. Snoek werden drie koperen schakelaars op een plankje ontvangen.

Van mevr. J. Brak, volgens haar eigen zeggen dochter van de uitvinder ervan, werd een hooiventilator ontvangen. Ze zocht en kocht deze via internet en schonk hem aan de Oudheidkamer!

Rietje de Jong-Terdu uit Capelle schonk op de open middag van juli een mooie ingelijste foto uit 1942 van (toen ex-)meester Terdu van de OLSII

en zijn echt- genote, zittend voor hun huis aan de Kerklaan. Tineke Mulder gaf school-bankbiljetten en dito kartonnen munten (eenheid: gulden, datering jaren '50). Allen hartelijk dank!

RADIO HERSTELD

Een Philips-buizenradio uit 1949, sinds zo'n tien jaar in de p"t, is door vrijwilliger Ben Volder uit elkaar gehaald en gereinigd, en speelt nu in de museale huis- kamer in de stal.

NOGMAALS DE TABAKSDOOS

De vorige keer is al de ontvangst vermeld van de geelkoperen pruimtabaksdoos met de inscriptie: 'S. v. Rijswijk l.z. Nieuwerkerk a/d IJssel 1908?'. ?Servaas van Rijswijk werd op 2 oktober 1887 te Nieuwerkerk a/d IJssel geboren als zoon van klompenmaker Inge van Rijswijk en Gloria Otterspeer?, zo werd toen al vermeld. Intussen kan worden toegevoegd dat Servaas op 11 november 1910 te Ouderkerk aan den IJssel huwde met Geertje Trouwborst. Het beroep van deze Nieuwerkerker was

toen kalkbrander en dat van zijn vader was intussen steenfabrieksarbeider. De Gereformeerde familie Van Rijswijk was in Nieuwerkerk woonachtig aan de IJsseldijk (C 25, 53 en 11), had van 1902 tot 1906 in Capelle gewoond en vertrok in 1915 weer van Nieuwerkerk naar Rot- terdam. Servaas huwde daar in 1916 met Maria Bakker, zijn eerste echtgenote was namelijk al jong overleden.

Naziën van de jaargang 1908 van de Schoonhovensche Courant leerde niŠt dat de doos eventueel publiek is uitgereikt, bijvoorbeeld als prijs van een wedstrijd. Frappant is, dat dhr W. Vuik uit de Joh. Tomstraat een gelijke doos bezit, met in de inscriptie alleen de naam anders: 'W. Vuik T.z. Nieuwerkerk a/d IJssel 1908'. Sebastiaan van Rijswijk komt overigens voor als nr 207 van generatie XIII in de genealogie Van Rijswijk op www.benvanrijswijk.com.

MUSEUMLESSEN ARCHEOLOGIE

In de maanden mei, juni en juli hebben de groepen 7 van de Nieuwerkerkse basisscholen in de Oudheidkamer een museumles gevolgd rond het thema Archeologie. Uitgangspunt bij deze lessen is allereerst dat de kinderen met objecten, dus voorwerpen uit de collectie, werken. Zo konden de kinderen bij de eerdere museumles rond Eten zelf snijboonen snijden met een molen. Bij het thema Archeologie bestuderen de kinderen Delftsblauwe tegeltjes en scherven van middeleeuwse potten en kannen.

Een tweede uitgangspunt bij de museumlessen is dat er bij de lessen een direc- te link moet zijn te leggen met de omgevingsgeschiedenis van de kinderen. Bij de lessen rond het thema Eten wordt zo bijvoorbeeld ingegaan op de vraag wat er in de kassen rond Nieuwerkerk werd en wordt verbouwd.

Bij het thema Archeologie wordt besproken waar in Nieuwerkerk al die scherven en tegeltjes zijn gevonden.

De ontvangst van deze schoolgroepen is alleen maar mogelijk doordat vele vrijwilligers zich inzetten voor dit werk. Wanneer je graag met kinderen werkt en interesse hebt in de geschiedenis van je eigen dorp, kun je je voor volgend seizoen aanmelden als vrijwilliger educatie. Voor aanmelden en meer informa- tie: Marijke Edel, tel. 06-15694661.

RONDJE OUDE DORP

Op 18 en 25 september werkt de HVN weer mee aan een cultureel rondje Oude Dorp voor brugklassers van het Thorbecke- en Comenius-College. Deze keer gaan de leerlingen elementen van bebouwing in het Oude Dorp (gevels, daken, ramen, deuren, metselverbanden

etc.) schetsen en die vervolgens op school onder leiding van de Nieuwerkerkse kunstenaar Agnes den Hartogh uitwerken in een collectief schilderij.

OVERGEDRAGEN WEGEN IN DATABANK

Meer dan 6.000 Rotterdamse straatnamen staan sinds dit voorjaar in een data- base op de website:

www.gemeentearchief.rotterdam.nl, in het menu aan de linkerkant, onder 'archieven en collecties'. Je vindt hier een

overzicht van alle straatnamen, en je kunt zoeken op vastgestelde en ingetrokken straatnamen. De database vervangt het boek 'De Straatnamen van Rotterdam' uit 1992, na dien bijgehouden in het Rotterdams Jaarboekje. Van elke straat is het benoemingsbesluit te vinden. Neem bijvoorbeeld de *Maatveldseweg*. B&W van Rotterdam stelden na de grenscorrectie die straatnaam op 20 december 1994 vast. De uitleg in de databank: "Bij dit besluit is de naam van de door de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel aan de Rotterdam overgedragen straat overge nomen. De naam is door de raad van Nieuwerkerk aan den IJssel gegeven op 24 juni 1980. De weg dankt zijn naam aan 't Maatveld, een buurt die reeds in 1784 onder deze naam voorkomt."

De Kralingse *Blaardorpstraat* kent als uitleg: "Voormalige polder ten oosten van Kralingen". Dat is wel èrg kort door de bocht. Het is de voormalige Nieuwerkerkse polder waarin de Oudheidkamer ligt! Beter is de uitleg van *Gansdorppad* (Rotterdams collegebesluit van 29 augustus 1986): 'Naar de Gansdorpe Polder bij Nieuwerkerk aan den IJssel".

CAPELSE WOONTORENS: NOOIT GEK GENOEG

De Nieuwerkerkse gemeenteraad besloot op 26 juni om akkoord te gaan met het verzoek van de rechtbank Rotterdam tot mediation in de lopende beroeps- zaak betreffende de vrijstelling en bouwvergunning voor 176 appartementen Wormerhoek te Capelle aan den IJssel, ruim 60 meter hoog.

Wethouder Jacobs van Capelle promoveerde daarop in de IJssel- en Lekstreek van 4 juli 2007 als extra "...een vierstedentoren over de IJssel ... la Eiffeltoren. Met een poot in Capelle, één in Nieuwerkerk, één in Krimpen en één in Ouderkerk. En dan over de IJssel en zo'n 300 meter hoog. Technisch is het mogelijk. En als je iets bijzonders wilt doen, dan moet je zoiets doen natuurlijk."

Niet dus als je nog iets van landschappelijk erfgoed wilt weten...!

SIGNALEMENT VAN NIEUWE HISTORISCHE UITGAVEN

- Nummer 31 (mei 2007) van *Op d'IJssel* van de historische vereniging Ouderkerck op d'IJssel was een themanummer over de Ouderkerkse ijssel- steenbakkerij, met ook aandacht voor het algemenere productieproces en sociale verhoudingen. De grootste plaats Spreeuwenhoek ging, zoals bekend, deels naar Nieuwerkerk dankzij een bochtafsnijding; ook Klein- en Ver-Hitland worden genoemd.
- Het *Molenmagazine 2007* van de Vereniging Molenvrienden Rottemereengebied bevat een bijdrage over de Speelmolen De Vlieger (Waddinxveen, 1961), die van 1969-1976 op een schuurdak achter een huis aan de ?s-Gravenweg stond, vlakbij De Britten, en nu bij molen nr 3 van de Tweemanspolder in Zevenhuizen prijkt, ook weer op een schuur. De hoogte van deze molen is - inclusief de wieden - ca 5 meter.
- In het huis-aan-huisblad Het Kanaal leverden de rubrieken *Toen & Nu* en *Nieuwerkerkers van Toen* weer volop lokale historalia en voor de meer incidentele rubriek *Oude tijden herleven...* in het dito blad Hart van Holland werden soms ook Nieuwerkerkers geïnterviewd.

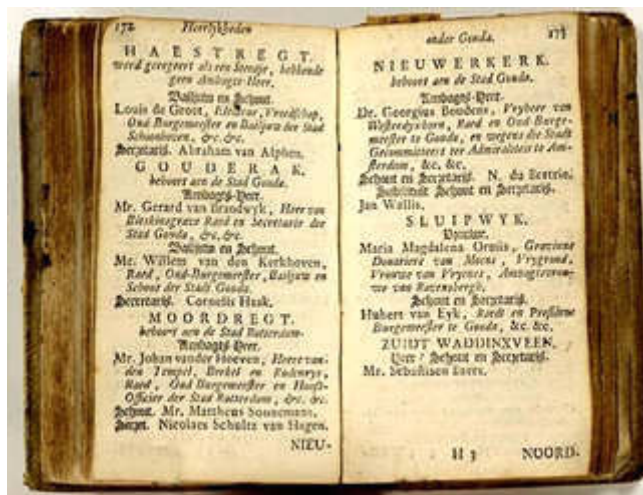
GESCHIEDENISVANZUIDHOLLAND.NL

Op 21 juni lanceerde de commissaris van de Koningin bij het Erfgoedhuis in Delft de nieuwe website www.geschiedenisvanzuidholland.nl. Van elke plaats in Zuid-Holland is een kort verhaal aanwezig met literatuurtips en links naar historische verenigingen - ook de HVN! - en naar het slinkend aantal gemeenten. Online kan in collecties van een aantal deelnemende archieven worden gezocht. Het streekarchief Midden-Holland behoort daar (nog?) niet toe. Je staat er echter versteld van wat er pakweg in archieven van Rijnland, Delfland, Rotterdam, Dordrecht, Leiden of het Nationaal Archief toch over Nieuwerkerk te vinden is. Je kon dat zoeken op internet natuurlijk al doen, maar nu kan het integraal over een stel archieven heen. (Voor namen als Nieuwerkerk is dat trouwens ook verwarrend: in Rijnlandse archieven is dat meestal Nieuwerkerk bij Amsterdam, maar eenmaal ook het bij ons meest bekende Nieuwerkerk...)

Afgebeeld op de site zijn ook twee pagina's uit een naamregister uit de bibliotheek van het

Nationaal Archief in Den Haag. De keuze van deze pagina's is net een mooie voor Nieuwerkerk! Het bewuste boek werd in 1732 in Delft gedrukt en geschreven door R. Boitet.

De officiële titel is: *Naamregister van de regeeringen der kleine steden van de collegën, der baljuw, dijkgraaf en hoogheemraden van meer dan 500 dorpen en heerlijkheden, alle gelegen in de provincie Holland en West-Friesland.* Boven de twee pagina's 172 en 173 staat 'Heerlijkheden onder Gouda'. Nieuwerkerk is op p. 173 overigens ook aangegeven als heerlijkheid van Gouda.

MEER VAN HET WEB

Op www.xs4all.nl/~meervank/ staat onder andere een parenteel Mijnlieff met ook genealogische gegevens over Nieuwerkerkse steenplaatseigenaren. Ook genealogische webtips? Geef ze door!

UIT DE REGIO

- Tot eind september is er een expositie over de Ouderkerkse steenplaatsen in: Oudheidskamer, Dorpsstraat 19, Ouderkerk a/d IJssel. Openingstijden iedere zaterdag van 13.00-16.00 uur. Zie ook: www.hvouderkerck.nl Op „n van de panelen prijkt een vergroting van pagina 6 uit HVN-Nieuwsbrief 45, over merkstenen! Voor '94 is een cd te koop met teksten en veel foto's, deels Nieuwerkerks. Tot de permanente collectie hoort ook een schaalmodel van de veerboot van De Bruin (Kortenoord-Spreuwenhoek), gemaakt door Siem Visser uit Moordrecht!
- Historisch Centrum stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle: open iedere laatste zaterdag van de maand van 13.30-16.00 uur.

OPPASSEN VOOR 'DE KOLDER IN DE KOP'!

Gezien de opstelling van de roskarmolen in de eerste hooiberg is interessant wat W. Paul (ook HVN-lid) over 'De Grutmolen van Zevenhuizen' schreef in het *Verleden Tijdschrift* van de stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle (juni 2007). *"Paarden dreven een rosmolen in de grutterij aan en werden regelmatig bij hun werk afgelost. Ze hielden zelf een zandloper in de gaten. Zo gauw de zandloper leeg was, stopten ze met lopen. Als het paard niet tijdig werd gewisseld, werd het gek. Het kreeg dan 'de kolder in de kop'. De kolder of koller is de rondgang in*

de rosmolen."

De roskarmolen in de hooiberg werd intussen bekeken, gefotografeerd en in orde bevonden door Nel Scholten-Ballast uit Doetinchem. Zij is een bekend publiciste in Molinogie (tijdschrift voor molenstudie) en leverde ook veel aan voor de data- en beeldbank www.molens.nl.

MIJLPAAL IN DELFT

Johan Knoester fotografeerde aan de Oostsingel in Delft deze gietijzeren kilometerpaal, gelijkend op het exemplaar van de 's-Gravenweg dat thans bij de Oudheidkamer staat. De Delftse is bepaald wel slechter onderhouden! De vondst spoort ook met een eerder contact over zo'n paal aan de Vliet.

BEZOEKERSREGISTER OUDHEIDKAMER

Een paar ontboezemingen: Annie Verboon, Aruba: *"Terug naar mijn jeugd, fan tastisch!"*; Henry Hayes, Sydney (A): *"Excellent exhibition"*.

WELKOM AAN DE NIEUWE LEDEN

- E.J. Drujf, Schelde 12, 2911 RG
- J.G. Hoogerwaard, Linge 23, 2911 EJ

Om het verder werven van leden te vergemakkelijken kan aan nieuwelingen worden verteld dat het welkomstpakket vanaf nu ook een gratis boek bevat: de door Blad uitgegeven selectie uit de rubriek *Toen & Nu* uit Het Kanaal. De bijdragen zijn gepubliceerd van 1979-1989, maar

Werf ook een lid!

nog steeds het lezen waard. (Wie recent al lid werd en dit boek nog niet heeft kan er op open middagen ook eentje gratis afhalen in de Oudheidkamer.)